

Ks § 91

Bos § 52

Dnr KS 0002/2016

Yttrande, motion rörande gemensam socialförvaltning inom kommunerna i norra Örebro län (KNÖL), Ulf Hilding (M), Gunnar Fransson (M) och Daniel Johansson (M)*Bildnings- och sociala utskottet***Ärendebeskrivning**

Ulf Hilding (M), Gunnar Fransson (M) och Daniel Johansson (M) inkom med motion daterad den 5 februari 2016 angående initiativ till gemensam socialförvaltning för KNÖL-kommunerna (KNÖL=Kommunerna i norra Örebro län, Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora).

I motionen angavs bland annat att Ljusnarsbergs kommun sedan många år har ett formaliserat samarbete med Hällefors, Lindesbergs och Nora kommuner, dessa fyra bildar de så kallade KNÖL-kommunerna. Vidare anges att KNÖL-kommunernas socialförvaltningar de senaste åren, genom det oförutsedda stora antalet nyanlända inklusive ensamkommande barn, hamnat i en ny verklighet med ökad arbetsbörda, större svårigheter att budgetera verksamheten samt budgetöverskridanden. På grund av bland annat detta, föreslog motionärerna att Ljusnarsbergs kommun omgående tar initiativ till att lyfta frågan om ett formaliserat samarbete inom socialförvaltningens område mellan KNÖL-kommunerna med syfte att för berörda socialförvaltningar uppnå de fördelar som uppnåtts genom redan befintliga samarbeten.

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde den 14 april 2016 § 21 hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Socialchef Marie-Louise Forsberg-Fransson har inkommit med förslag till yttrande över motionen daterad den 9 oktober 2017. I yttrandet anges att Ljusnarsbergs kommun generellt ställer sig positiv till samarbete med andra kommuner. Detta har bland annat inneburit att undersökning tidigare gjorts om gemensam socialtjänst i KNÖL-kommunerna och ett arbetsmaterial utarbetats. Detta har diskuterats mellan ledningarna i KNÖL-kommunernas socialtjänster. För närvarande pågår nationell utredning om möjligheterna till avtalssamverkan mellan kommuner.

Förslag

Socialchef Marie-Louise Forsberg-Fransson föreslår kommunfullmäktige besluta att anta förslaget till yttrande och anse motionen besvarad.

Bildnings- och sociala utskottets beslut

Bildnings- och sociala utskottet hänskjuter ärendet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Socialchef Marie-Louise Forsberg-Fransson föredrar ärendet.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta förslaget till yttrande och anse motionen besvarad.

_____

Ljusnarsbergs Kommun

Ank. 2016-02-05

Örnamn: KS 002/2016-2

MOTION till Kommunfullmäktige i Ljusnarsbergs Kommun om

Initiativ till gemensam socialförvaltning för KNÖL-kommunerna.

Sedan många år ingår Ljusnarsbergs Kommun i formaliserade samarbeten med de så kallade KNÖL-kommunerna Lindsberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsberg på flera kommunala ansvarsområden. För de kommunaltekniska ansvarsområdena har inrättats kommunalförbundet BKT, för miljö, hälsokontroll, planfrågor och bygglövsärenden har inrättats en gemensam nämnd i Lindsbergs Kommun och Överförmyndarverksamheten har samlats i en nämnd i Ljusnarsbergs Kommun. Ljusnarsbergs Kommun har därutöver ett samarbete inom räddningstjänsten genom gemensam nämnd med Ludvika Kommun.

Samarbetet mellan kommunerna regleras av avtal. Det har medfört en rad för KNÖL-kommunerna positiva effekter:

- Bättre utnyttjande av begränsade resurser i form av specialistkunskap, maskiner och utrustning.
- Uthålligare verksamhet med mindre känslighet för frånvaro av personal
- Förbättrade möjligheter att rekrytera och i verksamheten behålla personal med speciella kunskaper och kompetenser.
- Bättre möjligheter att underhålla anställd personals kompetens
- Utnyttjande av gemensamma systemlösningar inom exempelvis vatten- och avloppsområdena.

Inom vissa kommunala ansvarsområden hade åtminstone de mindre KNÖL-kommunerna utan de samarbeten som nu finns haft mycket svårt att upprätthålla en fungerande myndighetsutövning och kommunal service.

Ljusnarsbergs Kommun har nyligen tagit beslut om ytterligare samarbeten genom att ansluta sig till Sydnärkes Lönenämnd. Syftet är i detta fall att få del i långsiktigt hållbar organisation för lönehantering och löneberäkning, som idag kräver både specialistkunskaper (IT-system, skattesystem, avtalsfrågor) och rutiner för kompetensunderhåll för de anställda. Det har också inletts ett samarbete med Örebro Kommun om utförande av LSS-utredningar.

Behov av en långsiktigt uthållig socialförvaltning

Under de senaste åren har genom den oförutsett kraftige asylinvandringen och den ännu mer överraskande tillströmningen av så kallade ensamkommande flyktingbarn kommunens socialförvaltning hamnat i en ny verklighet. Arbetsbördan har ökat, det har blivit betydligt svårare att budgetera för verksamheten och budgetöverskridanden har blivit vanligare. Personalomsättningen

hr ökat och det har blivit allt svårare att nyrekrytera personal. Särskilt utsatt har individ- och familjeomsorgen blivit. Till tidigare befintliga ärenden som försörjningsstöd, placeringar på vårdinrättningar och familjeärenden har kommit administration av ett stort antal ensamkommande flyktingbarn med placeringar både på HVB-hem och i familjehem. Familjehemmen finns i stor utsträckning i kommuner i mellansverige, men i några fall ännu längre bort. Ljusnarbergs Kommun är inte ensamt om, att placera ut de ensamkommande i andra kommuner. Tanken på, att kommunerna genom att samordna sig på detta område skulle kunna avsevärt förenkla sin placeringsverksamhet ligger inte långt borta. Tanken på, att kommunerna genom att samordna sig på detta område skulle kunna avsevärt förenkla sin placeringsverksamhet verkar alltmer realistisk.

Förslag: Ta initiativ till formaliserad samverkande socialförvaltning

Ljusnarbergs Kommun står idag efter en oförutsedd massuppsägning i praktiken utan IFO-avdelning. Det är en situation som egentligen inte får uppstå. IFO-avdelningen visar sig nu ha just de brister som kommunen genom de ovan nämnda samarbetena kunnat undvika på andra områden:

- Brist på långsiktig uthållighet,
- Bristande förmåga att rekrytera nödvändig kompetens (specialister),
- För litet utrymme i organisationen för fortbildning och underhåll av kompetens
- Otillräckligt utvecklade system för ärendehantering och kvalitetssäkring
- Eftersläpning i beslutsgången med tidsöverskridanden som följd
- Oförutsedda budgetöverskridanden

Samtidigt finns insikten, att läget är likartat inom socialförvaltningarna inom de övriga KNÖL-kommunerna. Vi anser, att Ljusnarbergs Kommun omgående bör ta initiativ att lyfta frågan om ett formaliserat samarbete inom socialförvaltningens område mellan KNÖL-kommunerna med syfte att för socialförvaltningen nå de fördelar, som redan befintliga samarbeten har fört med sig.

MODERATA SAMLINGSPARTIET I LJUSNARBERG

Ulf Hilding, Gunnar Fransson, Daniel Johansson

(Ledamöter av Ljusnarbergs Kommuns Kommunfullmäktige)

Svar på Motion ”Initiativ till gemensam socialförvaltning för KNÖL-kommunerna”

Moderata kommunfullmäktigeledamöterna Ulf Hilding, Gunnar Fransson och Daniel Johansson föreslår i en motion daterad 2016-02-05 att initiativ bör tas för att lyfta frågan om ett formaliserat samarbete inom socialförvaltningens område mellan de så kallade KNÖL-kommunerna, Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora. Syfte är att också socialförvaltningen ska nå de fördelar som redan befintliga samarbeten i kommunalförbund och gemensamma nämnder med andra kommuner har för med sig.

Motionen hänvisar till det läge verksamheten inom Individ- och familjeomsorgen, IFO, befann sig i under februari 2016 då flera anställda hade sagt upp sig och den ökade tillströmningen av nya ärenden. Vidare hänvisar motionärerna till att det var svårt att rekrytera nödvändig kompetens, tillhandhålla fortbildning, svårigheter att budgetera verksamheten etc. Behov av en långsiktig uthållig socialförvaltning finns i Ljusnarsbergs kommun och i de övriga KNÖL-kommunerna.

Att samarbeta formaliserat med andra kommuner är något som Ljusnarsbergs kommun ställer sig positiva till och vilket kommunen också gör idag, vilket motionärerna också skriver i sin motion. Men att idag skapa en ny gemensam socialförvaltning med en eller flera kommuner innebär en stor omstrukturering och anpassning av verksamheterna. Verksamhet som innebär myndighetsutövning kan inte överlämnas till en annan kommun med dagens lagstiftning. Socialtjänstlagen (SOL) anger att kommunernas ansvar är geografiskt begränsat till den egna kommunen.

Frågan om en gemensam socialtjänst har undersökt tidigare mellan KNÖL-kommunerna av dåvarande IFO-chefer. Ett arbetsmaterial togs då fram. Detta arbetsmaterial har sedermera diskuterats mellan kommunernas Socialtjänstledningar under hösten 2016, på initiativ av dåvarande ordförande i Bildnings och sociala utskottet i Ljusnarsberg. Detta initiativ kan tolkas ligga helt i linje med motionens intentioner.

För närvarande utreds på nationell nivå hur kommuner ska kunna samarbeta om gemensamma tjänster utan att behöva formalisera detta genom att tillskapa gemensamma nämnder eller kommunalförbund. Detta görs inom ramen för den så kallade Kommunutredningen (Fi 2017:02) som är en parlamentarisk kommitté. Enligt Regeringskansliet ska utredningen bl.a. analysera i vilken utsträckning olika åtgärder kan stärka kommunernas förmåga att möta samhällsutvecklingen. Det betyder att utredningen ska undersöka kommunal samverkan, kommunsammanläggningar, förändrade uppgifter och en asymmetrisk ansvarsfördelning eller andra tänkbara åtgärder. Förslaget ska presenteras i sin helhet oktober 2019 med delbetänkande i oktober 2017, vad gäller kommunernas generella möjlighet till avtalssamverkan.

Med ovan anförda föreslås kommunfullmäktige besluta:

- att motionen ska anses besvarad